

כ"ה/ט'ס ק'ז כ' א' צ'י

אמר אא"ז ז"ל, כי כל מצות זכירת יציאת מצרים אינה מהווה קיום חובה בפ"ע, כי אם שיסוד מהותה הוא קיום קבלת על מלכות שמים. וזהי ההלכה מסויימת בחלות שם קבלת על מלכותו, שצריכה להתקיים גם ע"י זכורת יצ"מ. והרי מצינו בסוגיא ריה לב, א: "מןין שאומרים מלכיות, תנייא ובו אמר אני ד' אליהיכם ובחודש השבעיע זו מלכות", והיינו שפירוש המלות, "אני ד' אליהיכם", כולל מלכיות וקבלת על מלכות שמים (שהוא יסוד ברכת מלכיות בר"ה). א"כ גם כאן, בפרשת ויאמר, חלות שם קבלת על מלכות שמים כתוב בקרא: "אני ד' אליהיכם אשר הוציאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא-להים אני ד' אלהיכם". לפיכך נראה, כי אין זכירת יציאת מצרים מהווה קיום בפ"ע וחלות מצוה מיוחדת, אלא מצטרפת לחדיא קיומה עם קבלת על מלכות שמים שבקריאת שמע. ועיקרה של מצוה זו הוא, כי קבלת על מלכות שמים מתקיימת ע"י הזכרות יציאת מצרים וגאות ישראל מבית עבדים.

אנו חווים להחרג לעורר רחמים וללמוד זכות על עמו.
על הפטוק: "וישפטו את העם משפט צדק", אמרו חז"ל:

"שיהיו מטין את העם ל법 צדק".

אמר רבי יהודה ברבי שלום: **שיהיו מטין ומלמدين עליהם זכות לפני הקב"ה.**

מי אתה למד? מדען בן יושע, שבימיו היו ישראל בצרה, והיה הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם וכות, ולא היה יוצא, שהיה הדור דל במצוות ובמעשים. פיו שנמצא זכות בנדען, שלימד עליהם זכות ובורות, מיר גנלה עליון המלאך. שנאמר, **זיבוא אליו מלאך ה'**, ואמר לו: לך

דובב מישרים

רלה

בבוחך זה ותוועת את ישראל (שופטים ז, יד), נבא זכות שליטות על בני. **הו' ישבטו את העם משפט צדק**, **שיהיו מלמدين זכות על הדור**.

(חחותא, רביהם, שופטים פרשה ז)

רעיון זה עולה גם מפירושו של רבי מאיר שמחה מרוזינסק על הפסוק **"זהמים להם חומה מימים ומשמאלים"**:

מהתבוננות ברבי התורה נראה,
כى במצוות מעשיות, כמו עבודה ורת ועריות – יש ברת
ומסילה ושאר מיתות ומלךות.
לא בן בנימוסיות ומידות, כמו מחלוקת, לשון הדעת,
רכילות, גול, אין בו מלכות, רתוי לאו ניתנן לתשליטין,
או רתוי לאו שאין בו מעשה.
אולם, זה דוקא ביחס העושה, אבל אם הציבור נשחתין,
בזה מצאנו לחיפך בירושלמי דפאה (א, א):
דורו של דור – כולם צריוקים הוא, ועל ידי שהוא בהם
דילטוריין – היו נופלים במלחמה ובו,
אבל דורו של אהאב, עובדי עבודה ורת היין, ועל ידי שלא
היי בכאן דילטוריין היו יורדים למלחמה ומנצחים.
שאם הציבור נשחתין בעשרה ורת ועריות, על זה נאמר
(ויקרא טו, טו): **'השובן איתם בתוך טומאותם'** (עיין יומא
נ"ב ע"ב).

אבל בנימוסיות ומידות, לשון הדעת וחלוקת, על זה בתוכו
(ת hollowים ז, ז): **'זרמת על המשאים' וכו'** (עיין בירושלמי
שם), בביבול: פלק שכינתק מהם...

ולבנ, על חילול שבת, בעונותינו חרבין, שנחפשת, יאחו
להם (העונש) כי הם ציבורים. ואף בעבודה ורת אמרו
בסטרי (ויקרא ז, ב): **'ינברתת'** – **שאין הציבור נברתין**.
אבל, פיו שטרצ'ו בנימוסיות, חולביס בחרבות וחיצות
לחטאות ולגוזל, ונשחתו במידות, כי הם בחיתו דרכם –
או נקוט יגוקט ה', ולא יאחו".

(טשר חכמתה שם ז, ב')